

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Mesimäki, Marja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Pieni suuri kertomus. Kaupunkilaisen ympäristövastuullisen elämäntavan yksilölliset ja yhteiskunnalliset merkitykset			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-04-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 190
Tiivistelmä-Referat-Abstract Pro gradu -työni on kuvaileva ja etsinnällinen tutkimus kaupunkilaisen ympäristövastuullisesta elämäntavasta. Laadullisen tutkimusotteen avulla olen yrittänyt piirtää ” urbaanin ekon” profiilin: mitä ympäristövastuullisuutta omassa arjessaan toteuttava kaupunkilainen tekee ja ajattelee. Tässä työssä en määrittele tai mittaa ekologista elämäntapaa: kriteerinä on yksilön itse kokema arjen ekologisuus. Yhdeksän teemahaastattelun ja kahden ryhmäkeskustelun avulla muodostunutta empiiristä aineistoa olen täydentänyt laajahkolla taustakirjallisuudella. Tutkimus on toimijalähtöinen, mutta olen pyrkinyt kiinnittämään ympäristövastuullisen kaupunkilaisen profiilin myös laajempiin yhteiskunnallisiin kehyksiin (rakennenäkökulma). Taustalla on lähinnä Ulrich Beckin aikalaisanalyyysiin perustuva ajatus refleksiivisestä modernisaatiosta ja yksilön osuudesta siinä. Olen pohtinut empiirisen aineiston avulla, onko refleksiivisen modernisaation etenemiselle olemassa yksilöllisiä edellytyksiä (niin sanotun alapolitiikan toteuttajia). Aineiston pohjalta olen nostanut esiin teemoja, joita käsittelemän haastateltavien kertomusten kuin taustakirjallisuuden avulla. Tällaisia teemoja ovat ympäristötietoisuus eri ulottuvuuksineen, arjen ympäristöteot (mm. kierrätys, lajittelu, asumis-, liikkumis- ja kulutusvalinnat), kaupunkilaisen luontosuhde ja työn merkitys. Olen etsinyt vastausta kysymykseen, miten jotkut ihmiset kykenevät motivoitumaan ympäristövastuulliseen elämäntapaan yksilöllisyyttä ja hetkellisyttä korostavassa nykyajassa, ulkopuolisen silmissä ikäänkuin uhrautumaan ympäristön puolesta. Tutkimukseni osoittaa, että ympäristövastuullisuutta arjessaan vaalivan kaupunkilaisen elämäntavassa ei ole kysymys uhrautumisesta vaan vapaudesta. ”Urbaanien ekosten” valinnat ovat henkilökohtaisia, kokonaisvaltaisia ja järjenmukaisia. Valinnat pohjautuvat lähinnä tietoon, tiedostamiseen ja tiedon kognitiiviseen prosessointiin sekä sitä kautta syntyvään vastuun tunteeseen ja omakohtaiseen sitoutumiseen ja motivoitumiseen. Ympäristövastuullisuus merkitsee haastattelemilleni ihmisille lisäarvoa, ”tavalliseen elämään” verrattuna parempaa elämää. Arjen ekologisuus ei ole luopumista, menettämistä tai tinkimistä hyvän elämän edellytyksistä. Tutkimus haastaakin stereotyyppisiä käsityksiä niin ekologisen elämäntavan vaivalloisuudesta kuin esimerkiksi myyttisiin maalaisjuuriin tai myyttiseen maalaismaisemaan perustuvan ”syvän” tai ”aidon” luontosuhteen tarpeellisuudesta ekologisen elämäntavan omaksumisessa.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords ympäristö ympäristötietoisuus ympäristötieto ympäristövastuullisuus ekologinen elämäntapa arki elämäntapa - kaupunki urbaani luontosuhde kulutus liikenne motivaatio valinta - vapaus elämänpolitiikka ympäristöpolitiikka kestävä kehitys			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			